

## نگاهی به کارکردها و ویژگی‌های وبلاگ‌های عکاسی در ایران

پروین طایی<sup>۱</sup>، نرگس غلامزاده علم<sup>۲</sup>

۱- عضو هیات علمی گروه عکاسی، دانشگاه هنر، تهران

۲- کارشناس ارشد عکاسی، دانشگاه هنر تهران

nargesghalam@gmail.com

### چکیده

وبلاگ‌های عکاسی یکی از مهمترین گونه‌های وبلاگ‌نویسی محسوب می‌شوند. این وبلاگ‌ها فضایی را برای و معرفی عکاسان و نمایش عکس‌ها، بررسی و نقد آثار بزرگان عکاسی ایران و جهان و همچنین، معرفی و آموزش تکنیک‌های عکاسی فراهم می‌کنند. این مطالعه با هدف تحلیل محتوای وبلاگ‌های عکاسی فارسی انجام شده است. در این پژوهش محتوای وبلاگ‌های در زمینه‌های آموزش، نقد و تحلیل آثار عکاسی، معرفی رویکردها و ابزارهای جدید عکاسی مورد ارزیابی قرار گرفته است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که در وبلاگ‌های عکاسی تنها ۱۲ درصد از مطالب ارائه شده به مقوله آموزش پرداخته اند و بیش از ۵۰ درصد محتوای وبلاگ‌ها دلیلی داشته است. ۲۲ درصد از کارکردهای وبلاگ‌ها نیز اطلاع رسانی در حوزه‌های مختلف عکاسی است. در حوزه یادداشت‌های نظری، مباحث نظری عکاسی ۲۴ درصد، نقد و تحلیل ۲۳ درصد و معرفی کتب و مجلات چاپی و الکترونیکی تنها ۴ درصد است و نیمی از وبلاگ‌های عکاسی مورد بررسی فاقد مسائل نظری هستند. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که دو سبک متفاوت را در وبلاگ نویسان عکاسی ایران وجود دارد. سبک متن محور مبتنی بر نوشتار که تمرکز خود را بر نقد و تحلیل و تفسیر عکس، عکاسان و جشنواره‌های عکاسی با هدف افزایش غنای دانش عکاسی قرار داده است. سبک تصویر محور که تمرکز و علاقه این دسته از وبلاگ‌نویسان بر انتشار و به اشتراک گذاشتن عکس با هدف جذب مخاطب است.

واژگان کلیدی: عکس، وبلاگ عکاسی، تحلیل محتوا

### ۱- مقدمه

رایانه‌ای شدن فن آوری‌های دیداری-شنیداری اواخر سده بیستم به تحولی ژرف و پیوسته در نحوه‌ی ثبت و تفسیر جهان و چگونگی تعامل ما با آن انجامیده است. شاخص این تحول، هم سرعت شگفت‌انگیز اختراعات است و هم انتقال سریع فن آوری‌ها به حوزه‌های جدید اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی. ما این هیاو را وجه معرف سده بیست و یکم تلقی می‌کنیم و شاید هم بتوان آن را لحظه‌ی یکه‌ای در تاریخ انسان به شمار آورد. در دهه ۱۸۵۰ بسیاری تصور می‌کردند که در صف مقدم انقلابی در فن آوری قرار گرفته‌اند. مشکل بتوان از این فاصله تاریخی تب و تاب عجیبی را که صد و پنجاه سال پیش دسته‌ای از فن آوری‌های جدید پدید آورده بودند، دوباره تجربه کرد. این فن آوری‌ها شامل ابداعاتی در صنایع الکترونیکی و کشف‌های جدیدی در زمینه شیمی بودند که منجر به شکل‌گیری رسانه‌ی ارتباطی جدیدی - عکاسی - شدند که در بسیاری از گستره‌های زندگی اهمیت فراوان یافته است. عکاسی در مقام یک اختراع بزرگ فن آوری مورد استقبال قرار گرفته و بی‌درنگ در کانون مباحثاتی قرار گرفت که به جایگاه زیبایی‌شناختی و کاربردهای اجتماعی آن می‌پرداختند (ولز، ۱۳۹۰: ۲۲).

تحولات حوزه عکاسی ناشی از تحولات عظیم‌تر عصر جدید است که حاصل گذر از عصر آنالوگ به دیجیتال و ورود به عصر اینترنت و دنیای مجازی است. گذر از رسانه‌های سنتی به رسانه‌های جدید، حاصل ورود به عصر اینترنت و شبکه جهان‌گستر